

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZERDA, 1931 SZEPTEMBER 9.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 202. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D^r

Paradicsom

ismét az egész világ. Amióta történelmileg emlékezni tudunk, semilyenkor nemzedéke se látott még hasonló kanaáni bőséget. Messi tulszárnyait a technika a gondtalan megélhetés allegorikus álmát. Hisz ilyen pazar bőséget még az első emberpár legendája sem ismert az Édenkertben, ahol minden dus gyümölcs szabadon kínálta sokféle ízét-zamatát. Adám és Éva összeülnek. Az egész világ gazdagsága megújult paradicsomi fa. De nem csak gyümölcsök lógnak rajta, hanem minden más is, amit szemünk-szánk megkívánhat: szövet, cipő, kalap, vászon, porcellán, butor; öregeknek kávé, tea, orvosság; gyermekeknek játékszer. Szinte égig emelkedik a bőség-karácsonyfa, de gyümölcse tiltott. Nem ízlelheti elepedt ajk, millió kiszikkadt kéz nem szakíthat róla, inkább pusztuljon tengerbe-tübbe ez a sok árromboló gazdagság, sutloja egy gonosz varázs.

Együtt bőségek és inségek ez a monstruózus víziója támadt előttem, ahogy a Sunday Times komoran száraz adataiba betekinttem. A nevezett angol közgazdasági lap afféle közgazdasági világmérleget állít össze a gazdasági és ipari termelés vezérjavairól és megállapítja, hogy egyenesen elhelyezhetetlen túltermelés mutatkozik minden ágban. Az idej cukortermelés például hat millió tonna. A kávétermelés 26 millió zsák volt az idén, ép duplája az egy évre szükségessé világfogyasztásnak. Anglia teakészlete 112 millió kiló, majdnem duplája az ezeltől hetvenmillió évi termelési ágnak. A gyapjútermelés 28 millió bála, tizenkét millió bállal több, mint tavaly, viszont a kacsuktermelés kétségbeesítő módon ismét 13.000 tonnával emelkedett, mindannak ellenére, hogy beláthatatlan rezervák állanak rendelkezésre. A szén számára nincs férőhely elraktározni, textil, cipő és egyéb gyáraknak szintén az a legkinosabb gondja, hogy raktározni a tengernyi árut. Bor számára sincs elegendő hordó. Végül ötmilliárd ötszázmillió métermázsba buza az a fölösleg, mely nem helyezhető el a piacokon. A nevezett lap végeredményben azt a tanúságot vonja le, hogy amennyiben a termelés legtöbb ágában két évre beszüntetnék a munkát, úgy a most fölraktározott készletek még mindig elegendők volnának, hogy az ölvetett kezű világot mindennel ellássák a két esztendő alatt.

Ezek után ugyebár azt hihetnénk, hogy elérkezett a földi menyország ideje. De ime a bőség mesebeli ragyo-

Titulescu lett újra a népszövetségi közgyűlés elnöke, mert legyőzött nemzetfiának nem jár ez a tisztség

Tegnap délelőtt hatalmas érdeklődés közepette Genfben megnyílt a népszövetségi tanács tizenkettedik ülése. Lerroux spanyol külügyminiszter elnökölt a konferencia megnyitói ülésén, Az Electoral-palota nagy költséggel berendezett dísztermében tartják meg az ülést, amely helyen megy majd végbe a leszerelési konferencia is. A népszövetségi tanács közgyűlését a közönség és a sajtó rendkívül nagy ér-

deklóddal fogadta.

Ötvenkét kormány képviselői jelentek meg és összesen huszonegy külügyminiszter van jelen.

Délelőtt féltizenegy órakor nyitotta meg Lerroux spanyol külügyminiszter rövid beszéd kíséretében a közgyűlést, majd visszapillantást vetett a Népszövetség múlt évi munkájára. A megnyitói beszéd után a szokásos-formaságok következtek.

Apponyi Albert gróf huszonegy szavazatot kapott

A népszövetségi tanács tegnap délelőtti ülésén megválasztották a közgyűlés elnökét is. Általános feltűnést keltett, hogy az eddigi gyakorlat ellenére immár másodízben Titulescu Románia népszövetségi delegátusát választották meg elnöknek.

Titulescu az ötvenkét szavazat közül huszonötöt kapott, míg Apponyi Albert grófra huszonegy szavazatot esett.

A népszövetségi delegátusok sorában élénk kommentálásra adott alkalmat az a körülmény, hogy Titulescu, aki az elmúlt évi ülésezak során is elnöke volt a közgyűlésnek, az idén feltréve az eddigi szokást, másodsor is jelöltette magát. Megválasztása Bukarestben is meglepetést keltett. A múlt héten terjedt el a hír, hogy Titulescu újra jelölteti magát, de akkor maga a bukaresti kormány félhivatalos közleményben cáfolta ezt a feltevést azzal az in-

dokolással, hogy a népszövetségi szokások értelmében nem lehet valaki kétszer egymásután elnök. Közben azonban, ugyálszik, változott a helyzet, mert a szokást nem respektálták. Az indokolás egészen különös és legkevésbé a Népszövetséghez illő. Titulescu megválasztását ugyanis összefüggésbe hozzák azzal a körülménnyel, hogy a többség semmi körülmények között nem akart legyőzött alamból való elnököt látni a közgyűlés élén.

Amikor az elnökválasztás után Titulescu az elnöki emelvényen megjelent, a Népszövetség plénuma feltűnő tartózkodóan viselkedett az elnök iránt. Ennek okát elsősorban abban látják, hogy általában kedvezőtlen benyomást keltett Titulescu azon lépése, amellyel másodsor is jelöltette magát. Titulescu ezután röviden megnyitotta a népszövetségi tanács közgyűlését.

gásával szemben a legeghektáltabb nyomor és szükség. Egy ragyogó kirakattábla, egy keskeny raktárajtó választja csak el az áruk piramisát a széles lerongyolódottság sivatagától. Igen kevesek kivételével proletársorba zuhant az emberiség túlnyomó része. Kifordított ruhák, zománcos fejöltők, ferdésarku cipők, foszlott függönyök, szakadozó lepedők, tabetikus butorok handlépica az otthon és az utca, akár a nagy háborús anyagihiány idején. Az éléskamra is üres és a piac végén nyomorostagok szimatolják a dinnye és paradicsom hulladékot, mint konstantinápolyi

gazdátlan kóbor ebfa.

Az emberiség anyagilag tönkrezülött a hosszú drágaságban és nem képes már fogyasztani aránylag olcsóbb árban sem. Olcsóbb már igazán semmi sem lehet, hisz több a termelési költség, mondják. Már pedig megvan írva a klasszikus közgazdasági könyvekben, hogy az áru árának az a határán, amennyibe az anyag és előállítás kerül. Aki olcsóbban adja, az veszít. Nos hát a pokolba a teóriákkal! Ma veszíteni kell. Királyok fejről hulltak le koronák, széles társadalmi osztályok hullottak sírba, ma már nem lehet kalkulálni. Olcsóbb-

Sóhivatali indokolás

A Népszövetség köreiben elterjedt hírek szerint

Litvinov a szovjet külügyi megbízta az Európa-konferencia befejezése ellenére néhány napig még Genfben marad és Brianddal, valamint később Zaleszkyvel tárgyalásokat folytat.

A népszövetségi közgyűlés tegnap délelőtti ülésének végén jóváhagyta az ideiglenes muakendat, amelybe beillesztették a legújabb felmerült kérdést, az úgynevezett Európa-kérdést is. Az ülések tartama alatt felmerülő kérdések napirendre tűzésével napirendi bizottság foglalkozik, amelyet szintén tegnap alakítottak meg. Ma délelőtt megalakul az öt munkabizottság és megválasztják a népszövetségi közgyűlés tisztikarát, amely a munkabizottságok elnökeiből, a napirendi bizottság elnökéből és a közgyűlés további hat tagjából áll. Az utóbbiak többnyire a nagyhatalmak külügyminiszterei lesznek.

Genfben még mindig erősen tartja magát a legutóbbi események hatása alatt Curtius közeli lemondásának híre. Bülow német külügyi államtitkár tegnap Genfbe utazott és ezt az utazást is azzal hozzák összefüggésbe, hogy Curtius Genfből való hazatérése után lemond.

Azt is tudják, hogy a külügyi tárcát egyelőre nem is töltik be, mert hiszen a német birodalom külügyeit eddig is nagybárra Brüning kancellár intézte.

ban és még olcsóbban kell odadobni az árut, egészen addig, amíg akad rá vevő. Csak a régi javak elvesztegetése után indulhat meg újra egy reális termelés, különben felfordul minden. Vagy talán a holdlakóknak akarják azt a két évi fölösleget följáranlani, ha már földi halandóknak nem áll módjában megvenni? A buza ára az egyedüli reális ár. Ehhez kell leszállni mindenk. Gyorsan vendégül látni mindenkit ajándékarban ehhez a sok felesleghez. Mert ha megmarad, talán még annál is nagyobb baj lesz, mintha elajándékoznák.

Flanour.

A politikus suszter temesvári dicstelen szereplése után most Nagyváradon csapta be a cipésztársadalmat és husz feljelentést adtak be ellene

Petringenariu János ismét riporttema lett. A műveszkalapot viselő, magas Petringenariut Temesvárott és a Bánságban nem kell külön bemutatni. Az összeomlás után mint volt képviselő tünt fel Temesvárott, 1921-ben szocialista programmal Belényesen megbuktatta Averescu tábornokot, majd Temesvárott ügynöki irodát és magánbankot nyitott.

Két évi szereplésének eredménye harmincnál több büntető feljelentés és az ezzel járó szökés volt. Petringenariu neve akkor lekerült az érdeklődés fórumáról. Hónapok mulva halljuk, hogy Jugoszláviában is baja volt a hatóságokkal, utobb Milánóba került, onnan pedig Bécsbe tette át működése székhelyét.

Az osztrák fővárosban már mint a cipőoktatás szaktanára működik, hatalmas könyvet ad ki és a szakértők szerint Petringenariu valóban ért a cipőszakmához. A tanári szereplését azonban Bécsben hamarosan megunták és visszatér Temesvárra. Mar Zombolyán lefogják és régi ügyei miatt a temesvári ügyészségi fogházba kerül. Hosszu hónapok óta Gropsian Mihály dr. védőjének közbenjárására kiengedik. Ekkor itt áll a világban egyedül, pénz nélkül, összes vagyona az a hatalmas könyv volt, amelyet Bécsben írt. De nem töpreng, Bukarestbe utazik és rövidesen újból talpra áll. Könyvét az Universal román nyelven is kiadja, Petringenariu új érvényesülést talál, a bősöket és eszmadiákat tömöríti Bukarestben, akciója sikerrel jár és néhány hónap múltán már elnöke ennek az országos jellegű szövetségnek. Petringenariunak már címe van és a kormány három év előtt főrendezői minőségben megbizta az országos börtönkiállítás és vásár megrendezésével.

Petringenariu ezt is megrendezte, akkori jelentések szerint nem minden haszon nélkül, de baj nem lett belőle, mert a miniszterium elterelte róla a figyelmet.

És most Petringenariu életének újabb fordulatába érkezett. Ezutal Nagyváradon szerepelt. Kiss Mózes nagyváradai cipőmester a rossz gazdasági viszonyok következtében elhatározta, hogy cipészszövetkezetet létesít. Megkezdte akcióját és éppen alkalmas időpontban érkezett Petringenariu Nagyváradra. Biztos fellépésével hitet keltett a szövetkezet tagjaiban, kezébe vette az alapítás ügyét és rövidesen az új vállalkozás és letberendezést készítetett hitelbe, a mesterembereket azzal vezette félre, hogy másfél millió lei állami támogatást fog kieszközölni, mire azok is hitelbe dolgoztak. Petringenariu nyolc napra szoló bonnokkal fizetett, de teltek a hetek és sem a szubvenció nem érkezett meg, sem a hitelezőket nem fizette ki. A részvényesek közben elszá-

molást kértek Petringenariutól, aki azonban ügyesen halasztotta a dolgot.

Lassan korlátlan ura lett időközben a szövetkezetnek, új részvényeseket szerzett, a könyvelést ő vezette, de elszámolást nem adott. Az új részvényeseket viszont azzal ámtotta, hogy az államtól már megkapta a másfélmillió lei szubvenciót és azt is az üzletbe fektette.

Végre is Kiss Mózes erélyes lépésre határozta el magát. Saját maga akarta a könyveket megvizsgálni és ekkor kiderült, hogy könyvelés nincsen, elszámolás a holdban van és Petringenariu ismét a régi, általa bevált szélhámos módszer szerint dolgozik. Emellett titokban az egész vállalatot a saját

nevére íratta. Közben pedig úgy a részvényeseket, mint a munkásokat folyton hitegette és a rossz gazdasági viszonyokra hivatkozott. Végre is kitört a botrány, Kiss Mózes és becsapott részvényestársai feljelentést tettek a nagyváradai ügyészségen Petringenariu ellen. A feljelentéshez azok az iparosok is csatlakoztak, akiknek a Pero vállalat tartozik. A nagyváradai ügyészség husz feljelentés ügyében megkezdte a nyomozást, a kétségbeesett iparosok nem kérik ugyan Petringenariu megbüntetését, csak azt akarják, hogy számoljon el és utána sürgősen távozzék Nagyváradról. Az életművész kénytelen lesz ezt a szívességet megtenni, de azért nem kell Petringenariut féltetni. Nem elveszett ember.

A feltűnő szépségű özvegyasszony teljesen hatalmába kerítette a családjával kegyetlenkedő gazdát

Emlékezetes, hogy néhány nap előtt borzalmas családi tragédia játszódott le Lippán, ahol Bozsai Jánosné elkeseredésében kilenc kézzurással megölte férjét. A férjgyilkos asszony a rendőrségen azt vallotta, hogy véres tettét azért követte el, mert férje iszákos volt és ilyen állapotban gyermekeit és őt is állandóan kegyetlenül bántalmazta. A nyomozás során újabb fordulat állott be, amely teljesen más színt ad az asszony cselekedetének. Megállapítást nyert ugyanis, hogy Bozsai János hosszabb idő óta benső viszonyt tartott fenn Padurean Viktoriával, egy feltűnő szépségű özvegyasszonnyal, aki teljesen hatalmába kerítette a

gazdálkodót. Erről a viszonyról tudomást szerzett Bozsai Jánosné is, aki állandó féltékenységgel akarta az urát elidegeníteni az özvegyasszonytól. A házastársak között ezért napirenden voltak a civódások és a gyilkosság is egy ilyen jelenet után követte el az asszony. A vizsgálóbíró most abban az irányban folytatja a nyomozást, vajjon nem a szép özvegy befolyásolta-e a gazdát, hogy durván bánjon a családjával, számítva ugyanis azzal, hogy a házastársak elválása után a gazda őt fogja feleségül venni. Ezért nem kizárt dolog, hogy a féltékenységi dráma legújabb fordulata Padurean Viktória letartóztatása lesz.

A mai válságos viszonyok között az igazi keresztény szeretet az egyetlen összekötő kapocs ember és ember között

Impozáns keretek között ment végbe Székelyudvarhelyen a romániai katolikusok idei nagygyűlése. A külföldi vendégek sorából hiányzott Huszár Károly volt magyar miniszterelnök, ellenben megjelent Bangha páter, a kiváló hitzőnök, akit lelkes fogadtatásban részesítettek. Temesvárról Pacha

Agost dr. megyéspüspök, Metzger Márton dr. józsefvárosi esperesplébános és Martzy Mihály tanár vettek részt. A nagygyűlést Pacha Agost püspök nyitotta meg és Clinciu miniszteri vezérigazgató a kormány üdvözlését tolmácsolta és áldásos működést kívánt. Gyárfás Elemér dr. szenátor

nagyobb beszédben rámutatott arra, hogy az erdélyi és bánsági katolikusok legfőbb problémája az összetartás megteremtése. Ezután a különböző üdvözlések következtek.

Délután a katolikus nagygyűléssel egyidejűleg az egyes katolikus szervezetek üléseztek. A Katolikus Népszövetség ülésén Betegh Miklós elnök, Sándor Imre főtitkári jelentése után Biró Lajos esperes népünk és intelligenciánk címen tartott értekezést. A Katolikus Akadémia Németh Gyula dr. elnöke mellett ülésezett. Scheffer János dr. főtitkár felszólalása után Czumbel Lajos dr. mondott bátorhangú beszédet és abban a magántulajdon szenteségével foglalkozott. Pacha Agost dr. ezután kimutatta, hogy a Katolikus Akadémiákra a katolikus hitélet és tudomány élet előmozdítása terén mennyire felemlő hivatás vár. Az akadémia ülése Pál István záróbeszédével ért véget. Ulést tartott a szociális szakosztály is és annak keretében a Rerum novarum című pápai rendelettel foglalkoztak. Baráth Béla dr. után Pál Árpád dr. az igazi keresztényi szeretetről beszélt, amely a mai válságos viszonyok között az egyetlen összekötő kapocs ember és ember között.

A katolikus nagygyűlés tegnap este ért véget. Bangha páter Kolozsvárra utazott és ma kedden a Szent Mihály templomban prédikál. Az európai hírű hitzőnoklata elé nagy érdeklődéssel néznek.

A vasuti sipisták zavartalanul fosztogatják áldozataikat

A bánsági vasuti vonalakon dolgozó hamis kártyások a rendőrség tehetetlenségét kihasználva — minden szigorú miniszteri intézkedés ellenére — továbbra is folytatják garázdálkodásukat. Itt a piros, hol a piros tiltott szerencsejátékkal operáló kártyalovagoknak újabb egy klopódiai uriaszony esett áldozatul, akit rövid félóra alatti kétezer leitől fosztottak meg. Az uriaszony néhány nap előtt Temesvárott járt, ahol bevásárlásokat eszközölt. Ügyeinek elintézése után felült a vonatra és Gátaljáig zavartalanul tette meg az utat. Gátalján átszállt a lugosi vonatra, amely az állomáson félórát vesztegel. Alig foglalta el helyét a fülkében, felszállt három ismeretlen férfi, akik kártyát vettek elő és a háromtagú társaság csakhamar elmélyedt az itt a piros, hol a piros tiltott szerencsejátékban. Kis idő múltán az egyik férfi meginvitálta a játékot figyelő uriaszonyt is, aki a nyerési eshetőségtől hajtva játszani kezdett. Eleinte kis tétekben folyt a játék és az asszony természetesen nyert. A tétet azután ötszáz leire emelték fel és mire az asszony körülnézett, a vásárlásokból megmaradt kétezer leie elszórt. Erre hangos botrányt csapott és a kocsiból leszállva az állomás elöljáróságát hívta segítségül, de mire a vasutasokkal visszatért a fülkébe, a három férfinak már csak a hült helyét találták. A kártyalovagok a kocsis másik oldalán leszállva angolosan eltűntek. Nyomozásra nem maradt idő, mert a vonat elindult és az uriaszony most már végleg elsirathatta a kétezer leit.

Olcó

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

írásom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantom. Vételkényszernélküli megtekintés:

II. Andrássy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szaka nába vágó uj és javítási munkát
Turl György kályhás mester.

A miniszterelnök fölényeskedő cáfolata a kormányválságról, mely csak megerősíti távozásának hírét

Marad-e vagy lemond a kormány, az volt két napig a találós kérdés, melyre még a legbeavatottabbak sem tudtak választ adni. Tegnap azonban olyan dolgok történtek, amelyek arra engednek következtetni, hogy valószínűleg csak Jorga távozásáról van szó, bár a kormány lemondásáról szóló hírekkel kapcsolatban legelsőnek Jorga Miklós maga cáfolta. A cáfolatot a miniszterelnökség adta ki és ebben a szombati színeiben kihallgatással kapcsolatban szárnyrakelt híreket a fantázia bírodalmából valóknak minősíti. A második cáfolat már erőteljesebb és az Jorgának Neamul Romanescu című lapjában jelent meg erőshangu cikk formájában, amelyben Jorga

bizonyos fölényel, de nem tagadható idegességgel állapítja meg, hogy eszeáiban sinés lemondani. Semmi olyan nem történt a színeiben audiencián, ami a lemondást maga után vonhatná. Az ellenzék tehet amit akar, ő marad.

Jorga cáfolata mellett azonban sokkal figyelemreméltóbb esemény történt, amelyből következtetni lehet, hogy a kormánykriszist csak elodáznia sikerült. Ugyanis Argetoianu pénzügyminiszter az összes ellenzéki pártvezérekhez meghívást küldött, hogy vegyék részt egy olyan közös tanácskozáson, amelyen az 1932. évi költségvetést vitatják meg. Kéri a pártvezéreket, hogy a pártok pénzügyi szaktekintélyeit is hozzák magukkal.

Argetoianunak ez akciója nem más, mint a tervbe vett, de méreteiben lecsökkentett gazdasági koronatanács. Kérdés, hogy az ellenzéki pártvezérek a meghívással szemben milyen álláspontot foglalnak el. Amennyiben Argetoianu meghívásának nem tesznek eleget, úgy politikai körök nézete szerint, ebben a pénzügyminiszter nem annyira saját személyének, mint az egész kormánynak szóló visszautasítást lát és természetes, hogy ebből ismét kormánykriszist keletkezik.

Argetoianu meghívását különféle képpen kommentálják és valószínű, hogy egy kitűnően alkalmazott politikai sakkhúzás rejlik mögötte. Argetoianu különben szerdán tér csak vissza Bukarestbe.

Jorga minden cáfolata ellenére is a belpolitikában valami forr. Duca, a liberális párt elnöke tegnap befejezte besszarábiai körútját és Bukarestbe érkezett. Duca kitért az újságírók kérdései elől, amelyek főképp a kormányválságra és a liberális párt magatartására vonatkoztak és sokatjelentő mosollyal hártotta el magától a kérdéseket. Csúpán annyit mondott, hogy

mindazok a nyilatkozatok, amelyek Besszarábiában személyével és Jorga Miklós magatartásával kapcsolatban láttak napvilágot és amelyekben a kormányutódlásra nyilatkozott, misztifikációk.

Ő egyetlenegyszer nyilatkozott és pedig Kisenevben, akkor is utjának céljáról beszélt. Duca különben Bukarestből Mالدarestibe utazott birtokára és csak esütőtökön tér vissza Bukarestbe.

Minden eshetőségre készen a fővárosba érkezett tegnap Averescu marsall is, aki párthiveivel folytatott tanácskozásokat, utána pedig a királynál kihallgatáson jelent

Maniu és Averescu között csak együttműködésről lehet szó, de fuzióról nem

Megtörtént a hetek óta beharangozott szövevény értekezlet is, amelyen a nemzeti parasztpárt összes vezetőgyéniségei megjelentek. Az értekezletről hivatalos kommuniké nem adtak ki. Bukaresti politikai körök véleménye az, hogy Maniu Gyula visszatéréséről tárgyaltak, Maniu azonban nem adott határozott választ, mert előbb bevárja a mostani politikai dolgok mikénti alakulását. Madgearu és Mi-

halache azonban rábeszéli, hogy esetleges belpolitikai döntő fordulat előtt térjen vissza a nemzeti parasztpárt élére.

Foglalkoztak a néppárt és a nemzeti parasztpárt ügyével és amennyiben Averescu a nemzeti parasztpárt feltételeit elfogadja, úgy a két párt között elenzeki együttműködés jön létre, fuzióról azonban szó sem lehet.

A spanyol királyt nem helyezték vád alá

Madridból jelentik, hogy Alfonso spanyol eksz királyt vád alá helyezése ügyében a kiküldött vizsgálóbizottság tegnap meghozta döntését. A bizottság véleménye szerint a király ellen csak akkor lehet vádiratot benyújtani, ha a bizottság már teljesen tisztázta, hogy milyen körülmények között proklamálták 1923-ban Primo de Rivera diktatúráját. Alfonso vád alá helyezésére csak akkor kerülhet a sor, ha a le-

tartóztatott tábornokok vallomása kedvezőtlen volna a királyra. Madridban tegnap este az El Liberal, valamint a Heraldo című köztársasági lapok előtt nagy tömeg verődött össze és hangos tüntetést rendezett az egyház, valamint a monarchia mellett. Egy fiatal lelkész vezetésével több száz tüntető be akart hatolni az épületbe, de a rendőrségnek sikerült szétverni a tüntetőket.

Két fiatal cselédleány tragédiája a székely havasoktól a Bega szennyes hullámsíráig

Két fiatal cselédleány holttestét fogták ki vasárnap estefelé a Bega vizéből. A gyárvárosi Klapka-szri kompánál kifogott hullák össze voltak kötözve és mindkét leány nyakán szorosra hurkolt zsebkendő volt. Értesítették a rendőrséget, ahonnan Popescu Kernél és Miuta Tódor komiszárosok mentek a helyszínére. Csakhamar meggyárvárosi hatósági orvos is, aki megállapította, hogy valószínűleg öngyilkosság történt, mert semmi külső jel nem volt, amiből erőszakos halálra vagy bűntényre következtethettek volna. A leányok ruhájában semmiféle iratot nem találtak és így kilétüket sem tudták azonnal megállapítani. A véletlen azonban érkezett Petculescu József dr. kedvezett és az eltűntek névsorában találtak egy bejelentést, amelynek segítségével a rejtélyes eset megoldást nyert.

Rosenthal Félix gyárvárosi, Kiskereszt-utca 18 szám alatt lakó kereskedő ugyanis két hét előtt bejelentette a rendőrségen, hogy Szabó Klára nevű cselédje eltűnt. A rendőrség erre Rosenhalhoz for-

dult, aki a holttestekben fízűt éves cselédjét és annak barátnőjét ismerte fel. A kereskedő elmondta azt is, hogy az elmúlt héten a felesége a kapu alatt egy kis csomagot talált, melyben az eltűnt cselédleány pruzslikja és két cédula volt. Az egyik cédulán a leány bejelenti, hogy öngyilkos lesz, míg a másik cédulán egy cím volt. Alsóárak-utca 17. azzal a kéréssel, hogy az ott talált koffert juttassák el szüleinek. A rendőrség felkereste a jelzett címet, ahol Kassler György huszonöt éves kárpitos lakásában megtalálták a leányok hátra hagyott holtmáját. Az iratokból kiderült még, hogy a másik holttest Bertalan Eszter fízűt éves cselédleányval azonos. Kassler Györgyöt és a nála lakó Kohn Rezső kárpitossegédét is kihallgatták és kiderült, hogy a két fiatal székely leány legutóbb ezeknél a fiatalembereknél lakott. Gutu Atanáz keresztkérdései alatt bevallották, hogy mindketten fertőző betegségben szenvednek és a leányokat is megfertőzték. Ez a vallomás tisztázta a holttestek körül támadt rejtélyt,

mert valószínű, hogy a két leány szegényében és kétségbeesésében öngyilkosságot követett el. Az ügyesség elrendelte a holttestek felboncolását.

Az ifjuság

katolikus napja a hagyományos keretek között folyt le

Az erzsébetvárosi Juventus Salvator katolikus ifjusági egyesület vasárnap rendezte évente megismétlődő hagyományos katolikus napját. Reggel kilenc órakor az egyesület tagjai zászlójuk és jelvényeik alatt bevonultak az erzsébetvárosi katolikus plébániatemplomba, amelyet nagyszámú közönség töltött meg. Péter Kassovics László szalvatoriánus atya, az ifjusági egyesület vezetője, magasszarnyalású magyar és német beszédet mondott a katolikus ifjuság hivatásáról. Azután Péter Keri Norbert szalvatoriánus tartományi rendfőnök nagy papi segédlettel ünnepi misét celebrált, amely alatt az egyházi énekkar templomi énekeket adott elő. Ur-felmutatás után az áldozásnál az ifjak az oltár elé vonultak, ahol letették a fogadalmat, hogy mindenkor a vallás szellemében élnek, az erkölestelenség és a becselenség ellen pedig harcot folytatnak. Aztán valamennyien az oltári szentséget vették magukhoz. A nagymise a pápai himnusz éneklésével ért véget. Délután a Weisgerber-féle vendéglő kerthelyiségében sikerült népnünnepély volt, amelyet este a teremben műsoros előadás követett. A közönség, amely a hatalmas terem zsufolásig töltötte meg, tetszéssel fogadta az előadott két vigjátékot. Az egyes szerepekben nagy sikerrel léptek föl Bodó Mátyás, Bodó László, Fink Mátyás, Czerbanik Béla, Mayer Rudolf, Schibek Jenő, Christ Miklós, Wittmann János, János, Frint Lipót, Franzen Miklós, Tóth János, Kern Hellmuth, Hules István, Engelmann József, Bachner Károly és Bogdán Béla. Tűzfélkor megtartották a sorsjátékot, amelyen száznál több értékes nyereményt sorsoltak ki. Azután a Juventus Salvator saját zenekara mellett reggelig tartó tánc következett.

CAPITOL-MOZI:

Szeptember 9, 10, 11.

APOLLO-MOZI:

Szeptember 12, 13, 14.

Premier Európa részére!

Ferfiak Luciórt

Elsőrangú német beszélő vigjáték tele humorral és vígsággal.

A főszerepekben:

Walter Rilla, Laine Haid.

Oskar Karlweiss.

Rendezte: Korda Sándor.

Paramount-film Bucuresti.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor. Kedvező időjárás esetén nyári mozi.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SIKENTYÖRGY,
TER 4. SZÁM.

Telefon:
2-52, este 9 után 10 és 2-41.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 30, negyedévre 100, fél-
évre 150, évente 300 lel. — KÜL-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lel,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Heli-con” Rt. által Nyomda R.T.
nyomása.

**A nagy probléma
még mindig sürgős meg-
oldást vár**

Temesvár város vezetőségének egyik legégetőbb problémáját a munkanélküliség megoldása, illetve munkaalkalmak teremtése képezi. Ismeretes, hogy a város tizenöt millió lel kölcsönt igyekszik a temesvári bankoktól felvenni és a munkanélkülieket foglalkoztatni. Grosforean Kornél dr. főpolgármester szabadságáról hazatérve tegnap érdeklődött, vajjon a pénzintézetek milyen választ adtak. A munkanélküliséggel kapcsolatban a főpolgármester különben a következőket mondotta:

— Telefonon érintkezésbe léptem Baltescu János dr. kamarai elnökkel, aki a bankokkal a kölcsön ügyében a tárgyalásokat vezeti. A temesvári pénzintézetektől még határozott választ a kölcsönre vonatkozólag nem kaptunk. A város viszont a saját erejéből és költségvetés keretében képtelen a munkanélküli segélyezést megvalósítani, mert erre a célra alig egy millió lel áll rendelkezésre. Ebből az összegből még a munkanélküliek egynegyedének sem tudunk segélyeket adni. A városi költségvetés nem bírja az újabb megterhelést és nem marad más hátra, mint a nagyközönség támogatására szorítkozni. Mindenki, aki csak teheti, hozzon áldozatot a munkanélküliek érdekében.

A főpolgármester ama reményének adott kifejezést, hogy Temesvár lakossága és a pénzintézetek is hozzájárulnak ahhoz, hogy ezt a súlyos problémát a városi vezetőség megoldhassa.

— **IDŐJÁRAS.** A meteorológiai intézet jelentése szerint lassú javulás várható gyengülő szelekkel. Csökkenő esőhajlam, az évszakhoz képest alacsony hőmérséklet, erősebb éjszakai lehüléssel.

Zenész, majd színész volt Perlrott Csaba Vilmos, aki ma egyik legismertebb és elismertebb magyar festőművésze Európának

Meglátogattam Nagybányán Perlrott Csaba Vilmost, aki törekvésben, felfogásban némileg hasonló Kmetty Jánoshoz. Ma Magyarország és egész Európa elismeri modern művészete nagy és maradandó értékét. Kmettytől abban különbözik, hogy a természet meglátásán keresztül dekoratíven és monumentálisan igyekszik megközelíteni a jelenségeket. Tehát megkérem őt is, beszéljen részleteket művészetéről.

— Nehéz művészetéről csevegni ábrák és képek nélkül, — mondja. Könnyű annak, aki meg tud ezzel birkózni, de nem lehet annak, aki ezt a tárgyat a művészet szent nevében tudományosan akarja az olvasó elé idézni. Művészetemet úgy tudom összefoglalni, hogy vizuálok akkor, amikor alkotok. Nálam az elvontság, szín és rajz dominál. Képeimet nem a spekulatív megkonstrálás, mint a többi kollégámat, jellemzi, hanem a nagyra, a monumentálisra törekvés, amelyet mindenként fölött szükségesnek

tartok. Legyen az szobrászat, vagy iparművészet, a monumentális fogalom nálam egyet jelent művészeti törekvéssel.

— Koszta Józsefnél kezdtem tanulni 1904-ben, miután előzőleg zenész, majd színész voltam. Iványi-Grünwaldnak, majd később Ferenczy Károlynak lettem tanítványa, 1905-ben Párisban a festészeti akadémiába iratkoztam, ugyanaz évben Henry Matisse tanítványa lettem. 1911-ben ösztöndíjjal Spanyolországba kerültem és egy évvel később újra ott vagyok tanulmányaim folytatására. E tanulmányaim befejezése után már nem a nagybányai, hanem a kecskeméti művésztelep tagja voltam. Tudniillik 1909-ben a nagybányai művésztelepről szecesszionálva, Grünwald Bélával megostnáltuk a kecskeméti művésztelepet. Azóta hol Kecskemétre, hol Nagybányára szoktam ellátogatni. Így kerültem az időn is ide, ahol jelenleg is több kompozícion dolgozom és készülődöm egy új svájci és

párisi kiállításra. Több díjat nyertem, kiállítottam London, Madrid Páris, Hamburg, Csikágó, Drezda Köln és Berlin városokban. Legutóbb Budapesten, ahol a főváros és a Szépművészeti Múzeum is több képet vett tőlem.

Megttekintem még néhány képét — a most készülőket — és megragadnak főleg azok a bányai cigányleány-képek, amik különös képen adják vissza annak a furcsa fajnak egyéni szépségeit. Tájképe hatalmas perspektívát, csendéleteket a finom színek kompozícióját mutatják. Megköszönöm kedvességét hogy oly szívesen nyilatkozott a Déli Hírlap részére. Lassan elindulok a zeg-zugos, köves utcáira és a délutáni lemenő nap sugarai mellett ismét meggyőződöm arról hogy Nagybányán van még élet és a művészekben több a bizalom mint sok más foglalkozású mai emberben.

Nagybánya ma is megtartotta régi kulturáját.

Pap Ibolya.

— **A főpolgármester hazaérkezett.** Grosforean Kornél dr. főpolgármester szabadságáról visszaérkezett és újból átvette a városi ügyek vezetését. A főpolgármester tegnap délelőtt meghallgatta az egyes városi ügyosztályok főnökeinek a jelentését.

— **Kisasszonynapja.** A keresztény egyház ma ünnepli Kisasszonynapját, Mária Istenanyának születését. Ebből az alkalomból az összes templomokban ünnepélyes istentiszteletek vannak. Ma van Máriaradnán a magyar hívők nagy őszi bucsuja, amelyre a Bánság minden részéből körülbelül tizenöt ezren sereglettek össze a kegyhelyen.

— **A pápa részvéte.** I z a b e l l á főhercegasszony halála alkalmából a pápa is részvétáviratot küldött Frigyes főherceghez, aki azt meleghangú sürgönyben megköszönte.

— **Cosma Aurél dr. emléke.** Ma Temesvárra érkezik Cosma Gergely dr. aradi görög keleti püspök, akit az állomáson ünnepélyes fogadtatásban részesítenek. A püspök fényes pápi segédlet mellett a józsefvárosi görög keleti román templom alapkövetéti ünnepségét celebrálja, utána pedig néhai Cosma Aurél dr. volt miniszter lelkiúdvéért a gyárvárosi görög keleti székesegyházban gyászmiséát mond. A rekviem után a város-háza közgyűlési termében a város átvesszi a ifj. Cosma Aurél dr. által felajánlott és Cosma Aurél dr. volt minisztert ábrázoló mellszobrot.

— **Suciu Adrián ünneplése.** Meleg ünneplésben részesítette a temesvári iparosság szombat este tette új állásában Suciu Adriánt. Ábból az alkalomból, hogy a városi mérnökség élére került, a kisipari munkaadók szindikátusa vacsorát rendezett tiszteletére, amelyen az összes szakmából körülbelül százan vettek részt. Elsőnek Vetrány Viktor dr. a munkaadók szindikátusának ügyésze köszöntött új állásában Suciu Adriánt. Azután Kovács István szindikátusi és Olariu Péter ipartestületi elnök beszélték, majd sorra szólaltak föl az összes szakmák képviselői. Suciu Adrián főmérnök válaszában hangsúlyozta az ipar szerepét és rámutatott arra, hogy Temesvár fejlődését iparosai szorgalmának köszönheti, akikre méltán büszke lehet.

SZÜLŐKI
Gyermekeik részére az összes iskolakönyveket, füzeteket, tan- és rajzszíveket legolcsóbban vásárolhatják a **MORAVETZ** könyvesboltban

— **Tanítói kinevezések.** A közoktatásügyi minisztérium szeptember tizedikére magához kérte a temesvári kerületi tanügyi vezérfelügyelőt és vele együtt eszközlik a betöltésre váró tanítói kinevezéseket.

* **Aranyér, végbélrepedés, végbélfájdaim** ellen Haemorsan kup és kenőcs! Olcsón kapható a gyógyszerárakban.

— **Lintia Liviusz dr. a krassói ügyvédi kamara elnöke.** A krassói ügyvédi kamara most tartotta közgyűlését Oravicán és az ügyvédek egyhangulag Lintia Liviusz dr. volt temesvári, jelenleg oravicai ügyvédet választották meg kamarai elnöknek. Lintia Liviusz dr. hosszú éveken át Temesvárott működött, a temesvári ügyvédi kar egyik népszerű tagja volt, élénk társadalmi és politikai szerepet vitt. A krassói ügyvédi kamara Lintia vezetése alatt fejlődésnek új korszakát kezdi meg.

Őszi újdonságok
Női kabát és kosztüm szövetek angol és francia divatújdonságok már raktáron vannak
a Népáruházban
Belváros, Corvin Mátyás-utca 4.

— **Magyar dalárdák versenye.** Kolozsvárott két napon át tartott a magyar dalárdák országos dalosversenye. A verseny iránt nagy érdeklődés mutatkozott és azon Temesvárról a Lyra vasutas dalegylet magyar énekkara is résztvett Scheibling János karnagy vezetésével. Kolozsvár lakossága nemzetiségre való tekintet nélkül igaz szeretettel fogadta a magyar dalosokat. A verseny bírálatbizottságában helyet foglalt Temesvárról Gokler Antal országos főkarnagy és Pogatschnigg Guidó. A versenyt tegnap délután is folytatták, este pedig a kolozsvári magyar színházban a dalárdák diszhangversenyt rendeztek.

Dénes
si
Pollák

A legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás

Nagy választék külföldi női- és férfiszövetekben, crepe de chine, se-lyem- és gyapjugeorgetek, vásznak, siffonok, paupellinok, bársonyok, sajátkészítményű paplanok stb.

mélyen leszállított áron

Főüzlet: Gyárváros. Telefon 24.
Fiókküzlet: Belváros, Mercy-utca, Telefon 10-14.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCUI Cluj-Napoca

Sok embernek egy feleség is elég, Kovács Ferenc temesvári asztalosmesternek kettő is kevés volt és ezért dutyiba került

**LEVERTEK A CHILEI FELKE-
EST.** Santiagó de Chileből érkezett
lentés szerint a chilei felkelők min-
n feltétel nélkül megadták magukat
kormányesapatoknak. Az utcákon
rási az öröm, a lakosság előntötte a
vilvános helyeket és utvonafakat.
Lindenütt táncolva és énekelve ün-
eplik a forradalom leverését. A
felkelőket újabb bombázással való
nyezetéssel kényszerítették, hogy
egyvereket tegyék le.

— A józsefvárosi katolikus hit-
észség hagyományos bucsuja a Scu-
ier-téren a jókedv és vidámság je-
yében zajlott le. Délutántól kezdve
késő esti órákig nagy tömeg hul-
ámzott. A bucsu azonban magán
iserte a gazdasági válság bélyegét,
mert a szegénység oly nagy, hogy
nár a mézeskalács-szívek vételére
em futja.

* **Euritmiai-Studio** címen külföldi
nintára október elsején nyílik meg
emesvárott egy modern tánc, torna
s testnevelőintézet, mely ugy gyer-
nekeknek 4 éves kortól, mint felnöt-
eknek rendelkezésére áll 8-10 spe-
ciálisan képzett tanári karával egész
nérsékelt intézeti áron a következő
kursusokban: modern tánc, speciális
gyermektánc-kurzusok 4 évtől, gyer-
mek- és felnőtt ballett-kurzusok, szin-
padi és artistatáncok, ritmikus torna
és mozgásművészet, gyógytorna, svéd
torna, vívás, uszás, box. Az Eurit-
miai-Studio tanári kara vállalja
egyesületek, klubok és jótékonycélu
előadások betanítását és teljes meg-
zervezését.

* **Tényi Irén** e hó 15-én nyitja tánc-
anfolyamát kezdők és haladók ré-
szére a Forgács-féle táncteremben
(Bem-utca 31. sz.) Beiratások lakásán,
Begabalsor 20-b.

— A Magyar Dalárda nyári szün-
nete véget ért, ezért a vezetőség fel-
kéri a működő tagokat, hogy minden
szerdán és szombaton este jelenjenek
meg a rendes próbákra a Magyar
Házban.

JAKABFFY B. V.

f. hó 11-én

táncanfolyamot nyit

kezdők és haladók részére Beiratkozá-
sok naponta 5-8 óráig. Bulv. Berihelot

— Leszállítják a színházi ruhatári
díjat. Suciú Adrián városi fő-
mérnök tekintettel a változott gazda-
sági viszonyokra, indítványt terjeszt
az ideiglenes városi bizottság elé,
hogy a színházi ruhatári díjat a je-
lenlegi darabonkinti öt leiről három
leire csökkentse. A városi vezetőség
minden bizonnyal hozzájárul a esök-
küntéshez.

* **Kellemes órákat** nyújt Önnek
a Löbl kölesönkönyvtár, a legmoder-
nabb könyvállománnyal. Egy próba-
előfizetés meggyőzi erről.

Anyakönyvi hírek. Születtek:
Schulda Teréz, Deutsch László, Du-
kay Mihály és Motac Erzsébet.
Mehaltak: Standhaft Adél 80, Se-
gert Kornélia 97 és Tajti József
47 éves korában.

Zongorázik Hegedül Van gramafonia

Kottát, hangszert, lemezt addig az
vásároljon, amíg az új magyar sena-
műkereskedés árjegyzékét nem látta!
Áraink minden más óg árainál ol-
csóbbak! Kedvezményeink meglepőek!
Kérje azonnal magyar árjegyzékün-
ket! Cim: Scala, Bucuresti, Caa. Post.
181. Iskola Alapítvány

A legtöbb embernek éppen elég az
egyetlen hites feleség, vannak akik
még azt is sokallják, de Kovács
Ferenc asztalosmesternek két törvé-
nyes feleség sem volt elég és már a
harmadik után nézett. Ez az asz-
szonyúságra volt azután a veszte,
mert a hűtlenül elhagyott második
feleség feljelentette és most bigá-
mia miatt eljárás indult meg ellene.
A kékszakál hajamokkal rendelkező
harmincöt éves asztalos brassói ille-
tőségű és a rendőrség által beszer-
zett iratok szerint 1922-ben felesé-
gül vette Streidtfeld Leontin
brassói leányt. Az akkor huszon-
négy éves asztalossegéd azonban
csak hat hónapig élt együtt felesé-
gével, azután otthagyta és Temes-
várra jött. Temesvárott sikerült el-
helyezkednie és szorgalmasan dol-
gozott.

Az esztendőik közben multak, Ko-
vács elfeledkezett első feleségéről és
a mult esztendőben megismerkedett
az egyik mosoncai jómódu gazda
leányával. De ekkor már mester
volt, mert az összegyűjtött kis pén-

zével két év előtt önállósította ma-
gát és műhelyt nyitott. A súlyos
gazdasági válságot azonban a mes-
terünk is megérezte, mert az üzlet
sehogysem akart jövedelmezni. Ka-
póra jött tehát az új imeretség,
amit Kovács Ferenc ki is használt.
Házasságot ígért a mosoncai gazda
leányának és ilyenmódon sikerült
is jövendő apósától kisebb-nagyobb
összegekben mintegy száznyolcvan-
ezer leit kicsalni. A pénzt az aszta-
losműhelybe fektette és az üzlet vi-
rágzott is szépen. Amint anyagi jó-
léte növekedett, olyan mértékben
fedezkedett meg házassági ígéréte-
ről. Az após azonban nem tágitott
és Kovács az elmúlt év végén törvé-
nyes házasságot kötött a leánnyal.
Második feleségével Ujkisodán la-
kott.

A házastársak között a legna-
gyobb harmonia volt, nagyszerűen
megértették egymást és a fiatal
férj is kezdett beletörődni új hely-
zetébe, amikor közbeszólt a nyugta-
lan vére és ebből származott azután

az egész baj. Közben ugyanis az
történt, hogy az üzlet végképpen
tönkrement és Kovács feladta a
műhelyt. Eluszott a száznyolcvan-
ezer lei, de elmúlt a szerencse is.
Kovács összehalkolta a holmiját és
egy szép napon elhagyta a felesé-
gét mert már kiszemelte magának
a harmadik feleséget. A második fe-
lesége azonban nem bizonyult olyan
jóllelkűnek, mint első felesége, ha-
nem család miatt feljelentést tett
hűtlen férje ellen. Bejelentette azt
is, hogy tudomása szerint férje
bigámiát követett el. Az asztalos-
mester tagadta a csalást és tagadta
a bigámiát is. A rendőrség azonban
a brassói rendőrség segítségével
megállapította a bigámia büncselek-
ményét, mire Kovács beismerő val-
lomást tett. Azzal védekezett, hogy
nem akart másodsorú megöcsülni,
de muszáj volt. A rendőrség a vé-
dekezést természetesen nem fogadta
el, hanem átadta Kovácsot az
ügyészségnek, amely család és bigá-
mia miatt megindította az eljárást.

**MAGYARORSZÁG NÉPSZÖVET-
SÉGI KÖLCSÖNE** Perényi János
báró meghatalmazott magyar minis-
ter emlékiratban kérte a Népszöve-
tséget, hogy mint a multban most is
támogassa és legyen kölcsön formájá-
ban segítségére. A javaslatot már
tegnap délután tárgyalta a népszö-
vetségi tanácsülés és azt sürgős véle-
ményezés végett kiadta a pénzügyi
bizottságnak.

**Nagynénje meggyilkolásával
vádolták.** Jukucz Pál hittiyási
gazdálkodót azzal vádolták, hogy
nagynénjét meggyilkolta. A tárgya-
lason azonban tanu akadt, akinek
vallomása szerint Jukucznak idő-
közben öngyilkossá lett apja beval-
lotta, hogy a gyilkosságot ő követte
el. A törvényszék tegnap hirdetett
ítéletét és bizonyíték hiányában a
fiatalembert felmentette, egyben el-
rendelte azonnali szabadlábra helye-
zését.

— Az Arany János Társaság szép-
tember huszonhetedikén délelőtt fel-
tizenegy órai kezdettel tartja első
éjszai felolvasó ülését a Magyar Ház
nagytermében. Puhala Sándor dr.
Tóth Árpád költészetéről beszél,
Uhllyárik Béla dr. novelláit ol-
vassa fel. Erdélyi Izolda zon-
gorajátéka, Szombati-Szabó
István és Ormos Iván versei te-
szik nivóssá a műsort. A felolvasó
ülésre a belépés ingyenes.

— **Tanítók országos kongresszusa.**
A tanítók idei országos kongresszusát
szeptember 25-26-án Bukarestben
tartják. A kongresszust a közoktatás-
ügyi minisztérium engedélyezte.

**Nem jó az ablakot nyitva tar-
tani.** Tegnap megjelent a józsefvá-
rosi rendőrségen Bild Lipót jó-
zsefvárosi, Arany János-utcai lakos
és bejelentette, hogy lakásán az el-
múlt éjjel betörők jártak, akik egy
félkabátot és egyéb ruhadarabokat
elvittek. A vizsgálat megállapította,
hogy a betörők a lakás nyitott abla-
kán hatoltak be és a zsákmánnyal
ugyannezen az uton távoztak. A tet-
teseket keresik.

— **Nincs megegyezés a csiki magán-
javak ügyében.** A román állam és a
csiki magánjavak tulajdonosai között
nem sikerült egyezséget létesíteni és
így az állam részéről történt birtok-
bavétel miatt az ügy a Népszövetség
elő került. Többszöri halasztás után
mell kellett volna tárgyalni a kér-
dést, azonban a referáló japán meg-
bizott a legnagyobb meglepetésre kö-
zölte, hogy az ügy tárgyalását jövő
januárra halasztják. A halasztás
oka, hogy újabb adatok beszerzése
vált szükségessé.

— Az evangélikus ifjúság által
szombaton rendezett műsoros est a
siker jegyében folyt le. A műsor
egyes számai közül különösen kimel-
kedett B o z s á k Tully éneke és a
Janura-féle testnevelő intézet tehet-
sleges növendékének, M e d e r M u c-
nak táncszáma, valamint Augustin
Magda, Stirner Erna, Herbert Tamás
és Till Hans gitáron kísért éneke. A
többi szerepekben Henzel Doris, Alz-
ner Zala, Wachner Erna, Stirner
Erna, Csallner Oszkár, Leitner III
Stirner Alice, Schusztér Károly, Róth
Arthur, Dálnoki Nusi, Gráf Frédi,
Popovics Milutin, Finta Mariska, Ha-
lász Mancsi, Nagy Mariska és Csapó
Sándor tüntek ki. Az előadás után
reggelig tartó tánc következett.

Elgázolta a vonat. Tegnap éj-
jel az Erzsébetvárosban a bázisai
vágány mentén eszméletlen nőre
bukkantak, aki vérbefagyva a töl-
tés mentén hevert. A negyvenötven
év körüli asszonyt az utolsó éjjeli
vonat gázolta el. Az asszony két ke-
zét a kerekek összeroncolták, azon-
kívül a fején is súlyos sérülések vol-
tak. Semmiféle iratot nem találtak
nála és személyazonosságát nem
tudták megállapítani. A szerencsét-
len asszony tegnap sem nyerte visz-
za eszméletét és így azt sem lehe-
tett megállapítani, hogy véletlen
szerencsétlenség, vagy pedig öngyil-
kossági kísérlet történt. Erre csak a
szerencsétlen asszony felelhetne,
akit életveszélyes sérüléseivel kór-
házban ápolnak.

AZ ELSŐ HÓ. Berlinből jelentik,
hogy Sziléziában egy fok hideg mel-
lett leesett az első hó.

— **Kispolgári értekezlet az Erzsébet-
városban.** A temesvári kispolgári
szövetség a közeledő községi választás-
tásokkal kapcsolatban élénk tevékeny-
séget fejt ki, amely a polgárság
összinte érdeklődéssel találkozik. A
szövetség széleskörű kiépítésére és át-
szervezésére eddig a Gyárvárosban és
a Józsefvárosban tartottak megbeszé-
léseket, amelyeken a polgárok szép
számban vettek részt. Hasonló meg-
beszélést tartanak szeptember kilen-
cedikén az Erzsébetvárosban is. Az
értekezlet G r o f s o r e a n Kornél
dr. főpolgármester elnöke mellett a
Weiszgerber- (vált Novotny) vendég
lőben este kilenc órakor kezdődik.

Kézpénzért olcsón vehet férfi- és fii ruhákat

FUCHS SÁNDOR

ruhaüzletében csak jözsef-
város, Skudier-tér 5. sz. a.

Átmeneti férfi felöltő 900 lejtől
Sport férfiöltöny 900-1500-ig
Fiu télikabátok 400-900-ig
Szövet pantalon 180-400-ig
A Kereskedők Részletszindikátu-
sának tagja.

Vidékieknek 5% engedmény.

— **A resicai önkéntes tűzoltóegye-
sület Milutinovici Kornél
főszolgabíró elnök vezetése mellett
múlt tartotta évi közgyűlését, ame-
lyen C r e n i a n Jenő főpolgármes-
ter tűzoltóparancsnok és S t r o b l
Perenc főparancsnok képeinek lelep-
lezése után megejtették a tisztújítást.
Elnökké ismét Milutinovici Kornél
választották meg. Parancsnok
Schusztér Árpád és R ó z s a
Romulusz lett. A közgyűlés a tűzoltó-
zenekar felállítását is elhatározta,
melynek karnagyává D u d l Pétert
választották meg. A közgyűlés végén
huszonegy tűzoltót tüntettek ki, akik
huszonöt és harminc év óta teljesite-
nek szolgálatot a resicai tűzoltóság
kabelében.**

MEGNYILT

Tekintse meg minden vételkényszer nélkül

Dornhelm Jenő

∴ divatárúnagykereskedő ∴
megnyilt detailosztályát!

Telbisz Károly-u. (Börze-u.) 2, Lloyd mellett

MEGNYILT

— Legfőbb ideje volt. Az új buza nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A munkások és alkalmazottak a legszerényebb fizetésért dolgoznak, a valamikor jómódu polgárság elszegényedett és a nép minden rétege a súlyos gazdasági válság terhe alatt roskadozik. A ruházatkódás mégis fontos, mert a dermesztő tél előtt állunk. A temesvári Goldstein és fia i tulajdonát képező Orient divatruház, amely eddig a divatickek nagyban árusításával foglalkozott, segítségére siet a közönségnek, amennyiben közvetlenül a gyárosoktól nagy mennyiségben beszerzett árut a legolcsóbb árban nyújtja a közönségnek. Ezzel mindenkinek megadják a lehetőséget, hogy kevés pénzzel, jó áruhoz jusson. Általános örömet kelt a temesvári cég ezen elhatározása, amely a legsúlyosabb időben is megtalálta a helyes utat és módot arra, hogy mindenki olcsón beszerezhesse a nélkülözhetetlen ruházatkódási cikkeit. Az Orient cég detailosztálya „Goldhaus” név alatt a belvárosi Erdő-utca 5. számú házban már megnyitott.

STUDIO DE DANS I. P. BINGERT
 október 1-én nyílik meg új és teljesen modern sajtó helyiségében. Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 4. sz. Forum mozival szemben.

— **A legszebb magyar leány.** Nagy érdeklődés előzi meg a Magyar Párt ifjúsági tagozatának szombat, szeptember 12-én az erzsébetvárosi Weiszgerber-venlőben tartandó bemutatkozó műsoros estéjét. A műsor után következik a legszebb temesvári magyar leány megválasztása. A reggelig tartó táncmulatságon a zenét a Corologus-jazz fogja szolgáltatni, amely es alkalommal mutatja be Temesvár közönségének a legújabb jazz-hangszert, a vibráfónt.

ECKER JÓZSEF Butorgyáros Timisoara, IV., Bulv Bertheloi 17. (Kossuth L.u.)
 Saját készítményű Massiv keményfa betétes hál. szobák 14.000 leitől kezdve, valamint a raktáron levő Ebédő, Háló, U szobák, Konyha és am. Irodaberekendezések helyszíne irradtszállított árban eladó.
 Telefon: 11-88. Butorgyár. Telefon: 5-75 Buterraktár.

Gyenge és vérszegény játékot nyújtott a belgrádi válogatott és a temesvári proficsapat vásárnapi találkozása

A belgrádi válogatott csapat temesvári vendégszereplésére kíváncsi közönség a várt izgalmas és érdekes mérkőzés helyett színtelen, vérszegény játékot kapott. A rendezésnél gyengébben játszó Ripensianának csak egy vitás góllal sikerült 2:1 arányban legyőznie a belgrádiak második garnitúráját. Mindkét csapat keveset mutatott. A Ripensianának rossz napja volt és a védelem ezáltal bizonytalanul játszott. A csatársor sokat rohamozott, de a gólokkal adósak maradtak. A belgrádiak meg lehetnek elégedve az eredménnyel, sokat azonban ők sem mutattak. A védelmük még csak megfelelt, de a csatársor az összjátékot csak hirtől ismeri. Gyorsak, fürgék voltak, azonban minden támadásuk az egyéni akció jellegével bírt. Megállapítható, hogy a mérkőzés nem sokat használt sem Temesvár sportjának, sem a Ripensianának.

A nemzetközi mérkőzésen kívül

barátságos küzdelmet

benyitottak le. A TMTE-pályán a TMTE-Rapid csapatai találkoztak barátságos mérkőzés keretében. A mérkőzésből a mvásokok 3:0 arányban győztesen kerültek ki. A nemzetközi mérkőzés előtt lejátszott Banatul kombinált-Kinizzsi küzdelem a Politechnika játékosaival megerősített és erőteljesebb futballt játszó Banatul 2:0 arányú győzelmével végződött. A Dacia-Hajduk mérkőzés 1:1 arányban döntetlen eredményt hozott.

Aradon

a TAC vendégszereplése csak fél siker-

— **A kolozsvári mentők sorsjegyeinek húzása.** A kolozsvári mentőtársulat sorsjegyeinek húzását vasárnap folytatták és ezen alkalommal a következő számok nyertek: Száz ezer leit nyert a 130701. sz. sorsjegy, húszötezer leies nyereményt a 7306 és 110320 számú sorsjegyek. Tízezer leit nyertek: 507, 7155, 15538, 20002, 51865, 106234, 117987, 123266, 145523 és 146667 számú sorsjegyek. Ezenkívül kihúztak még ötven darab ötszáz leies sorsjegyet.

rel járt. A zöld-fehérek nem tudták a szívós AMTE-t megadásra készíteni és a mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül végződött. A nagyváradi NAC már nagyobb sikerrel szerepelt, mert az AAC gyengén játszó csapatát 2:0 arányban legyőzte.

Resicán

az UDR-RMTE mérkőzést bonyolították le. Az UDR szép játék után 5:0 arányú vereséget mért a munkások csapatára.

Nagyváradon

a brassói CFR csapata 1:0 arányban verte a Törökves csapatát.

Budapesten

a Ferencváros nyílt játékkal 7:2 arányban legyőzte a III. ker. FC együttesét. Az Újpest-Vasas mérkőzés eredménye 3:1 (0:0). A Nemzeti-Budai mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött. A Kaposvári játékos Hungária a Somogy ellen 2:0 győzelmet aratott. Szeged új proficsapata, a Szeged FC a Tereváros ellen 3:0 arányban győzött.

A belgrádi Jugoszlávia a magyar kombinált csapatot 3:2 arányban megverte. Bécsben a WAC-BAC mérkőzés 3:2 eredménnyel végződött.

Az egykori magyar

Felvidék

futballbajnokságát izgalmas küzdelem után 2:1 (0:0) arányban a pozsonyi Ligeti-csapat nyerte, az ugyancsak pozsonyi Bratislava ellen. Csehszlovákia fennállása óta ez az első eset, hogy a Felvidék futballbajnokságát színmagyar csapatnak sikerült megszerezni.

— A kis Horváth Katica esete.

Megirtuk a kis Horváth Katica történetét, akinek a Déli Hírlap nevelőszülőket szerzett. Most jött meg Resicáról Katicáról az első hír. A kisleány szerencsésen érkezett meg nevelőapjával, Pálfi Ferencel Resicára, ahol az állomáson már várta nevelőanyja és szeretettel ölelte-csókolta. A gyermek nagyon jól érzi magát, kista firozták és már az iskolába is beíratják.

ÖT MILLIÓ LEI ÉRKEZETT NYUGDIJAKRA. A pénzügyminiszterium tegnap öt millió leit utalt ki a temesvári pénzügyigazgatóságok nyugdíjkifizetések céljára. A miniszterium egyidejűleg közölte, hogy a következő napokon újabb kiutalásokat eszközöl. Dumitreseu Gergely temesvári pénzügyigazgató kijelentette, hogy még néhány millió lei érkezését várja és azután megkezdi, minden valószínűség szerint a jövő hét elején, az augusztusi nyugdíjak kifizetését. A pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya már tegnap hozzáállott, hogy a nyugdíjkifizetések sorrendjét összeállítsa.

* **Az istenek szomjaznak: a forradalom kavargó.** Anatole France, századunk leghatalmasabb lángese, mint óriás emelkedik ki a kor színvonalából. A világ kavargásba az emberi élet és lélek szövevényeibe úgy néz be, mint akinek varázstűkór van a kezében: Mindent meglát, mindent megért és mindent fölényesen, derűsen leleplez és kibogoz az olvasó előtt. A francia forradalom színes és véres kavargása képezi a magvát, Az istenek szomjaznak a művének 484 oldal. Régi ára 316 lei, most 68 lei Lepage-nál Kolozsvár. Küldjön be 68 leit bélyegben és portómentesen kapja, vagy kívánságára utánvétellel. Kérje az árleszállítások jegyzékét Lepage-tól.

— **Felavatták a temesvári spanyol zsidó zsinagógát.** A temesvári spanyol rítusú zsidó hitközség ünnepélyes keretek között avatta fel a gyárvárosi Farkas-utcaiban levő zsinagógáját. A felavatási ünnepségen az összes temesvári zsidó hitközségek küldöttségileg képviseltették magukat. Ezenkívül megjelent Benvenisti Izsák szenátor, a romániai spanyol rítusú hitközségek szövetségének főtitkára. Az ünnepségen Farochy Rezső elnök tartott beszédet, utána Baruch Simon rabbi spanyolul. Benvenisti szenátor pedig román nyelven méltatta a nap jelentőségét. A szentekerekek újrászentelését Drechsler Miksa dr. főrabbi eszközölte.

— **Házasság.** Szalma János klopódiai állomásfőnök a ferendiai templomban ma vezeti oltárhoz Horváth Mariskát, Horváth Lajos föld-birtokos leányát. A lakodalomra megszólván az egész falut meghívták és az nemcsak a jegyespárnak, hanem a falunak is örvendetes eseménye lesz.

Rádío

Budapest. (Szeptember 8.) Bukarest. Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és magyar zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 45: Baumann-Rassau Rózsa énekesnő dalestje. 10 óra 15: Szórakoztató zene. Budapest. 9 óra: Hírek. 10 óra: Egyetemes és szentbeszéd a Szent Péter Bazilikából. Szentbeszédet mond Oslay Osvald ferenczrendi tanárfőnök. 11 óra 15: Görög zenei istentisztelet. Szentbeszéd mond Kufár Lajos hitoktató. Utána a második honvéd-gyalogezred zenekarának hangversenye. Közben rádiókronika. Elmondja a 10. Jenő 2 óra: Gramofonzene. 3 óra 30: A Tündérvásár mesejáték. 4 óra 45: Hírek. Utána a román nemzeti ünnepe. Vitéz V. Müller József előadása. 5 óra: A Szent István Bazilika énekzenekar hangversenye. 5 óra 45: Weidinger szalonzenekar hangversenye. 6 óra 45: A népdalköltő Pál Pál felolvasása. Ének- és szimfonikus előadások. Molnár Imre dr. 7 óra 20: Vidám est. Utána sport- és zenekari előadások, majd Horváth Gyula szalonzenekarának, valamint a Magyar szalonzenekar hangversenye. Már Pál (ének) közreműködésével. Bécs. 3 óra 50: Gramofonzene. 8 óra 10: Romantikus opera előadása. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. Bécs. 1 óra 30: Berköly István Ifka énekszáma. 6 óra: Nemzeti dalok. 8 óra: A rádiózenekar hangversenye. 10 óra 50: Gramofonzene. Langenberg. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Zenekari hangverseny énekkar és szólisták közreműködésével. Milánó. 7 óra 15: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 10: Táncczene. Prága. 1 óra 15: Chopin emlékest. 9 óra: Hírek, utána cselló-hangverseny. 10 óra 30: Zongorajáték. 10 óra 15: Gramofonzene. Róma. 3 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Ének és zenekari hangverseny a római város-egyes közreműködésével. Strassburg. 6 óra: Opera és operett-részletek. 7 óra: Könnyű zene. 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra 30: Szórakoztató zene, közben dalok. Varso. 8 óra 15: A varsói filharmonikus hangversenye. 10 óra 15: Könnyű és táncczene.

Szerda. (Szeptember 9.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 30: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Zongorahangverseny. 9 óra 45: Zenés jelenet. 10 óra 15: Hegedűhangverseny. Budapest. 9 óra 15: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Hangverseny. B. Radó Lili (ének) és Kovács Antal (hegedű) közreműködésével. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 4 óra 15: Csak szellő, Bozay Margit elbeszélése. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: A magyar vizsla. Galló Árpád előadása. 5 óra 25: Vörös Károly és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra:

Remélhetünk-e jobb világot. Zilahy Lajos előadása. 7 óra 30: Klasszikus operett-részletek. Közreműködik Zöldhelyi Anna és Tolnay Andor. 9 óra: Hírek. 9 óra 15: Zongora-hegedűszónáták. Előadják K. Drewett Nóra és Kresz Géza. 10 óra 10: Mező Ferenc dr. németnyelvű előadása, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszálló-ból. Bécs. 4 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra 15: Régi kamarazene. 7 óra 25: Szórakoztató zene két zongorán. 8 óra: Tommaso Alcadie ária-estje. 9 óra 25: Gramofonzene. 10 óra 25: Zenekari hangver-

seny. Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra: Gramofonzene. 9 óra 20: Huszágh Mária zongoraművész nő játéka. Langenberg. 5 óra: Gramofonzene. 8 óra 45: Szimfonikus hangverseny. Utána hírek, majd esti zene. 11 óra: Kávéházi zene. Milánó. 7 óra 15: Vegyes zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 3 óra 45: Operettelőadás. Prága. 9 óra: Hegedűhangverseny. Róma. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Verdi: Rigoletto című operájának előadása.

Közzgazdaság

Végre megmozdul a földművelésügyi miniszterium is a buza további árromlásának megakadályozása érdekében

A buza folytonos árcsökkenése ügyében végre a földművelésügyi miniszterium lépésre készül. A buza ekszportörök, a gabonaérdekeltség és különböző szindikátusok képviselőinek bevonásával nagyszabású értekezletet tartanak, amelyen kizárólag azokat a módokat beszél-lik meg, miképpen sikerülne a buza árának nivóját megtartani és a további árcsökkenéseket megakadályozni.

Az értekezleten döntő határozatot hoznak. A földművelésügyi miniszterium a kormánytól felhatalmazást kér, hogy az árat minden eszköz igénybevételével fenntartsa és az esetleges árrontó spekulációt ellen a legszigorúbb rendszabályokat léptesse életbe. A bukaresti buzakonferenciát valószínűleg már ezen a héten megtartják.

Október tizedikéig a cégbejegyzési kérvényeket feltétlenül be kell nyújtani a kamaránál

A temesvári kereskedelmi és ipar kamara mellett működő cégbejegyzési hivatal Temestorontól és Kraszósómegek kereskedőinek, iparosainak és társaségeinek tudomására hozza, hogy a vonatkozó törvény a cégbejegyzési kérvények benyújtásának utolsó határidejét október 10-én állapította meg.

A cégbejegyzési hivatal felhívja az érdekelteket, hogy kérvényeiket haladéktalanul terjesszék be, mivel ellenkező esetben 50.000 leig terjedő ható pénzbírsággal sújtatnak. A törvény által folyó évi október hó-

10-ben megállapított határidő nem hosszabbítható meg, mivel, mint ismeretes, a törvényhozó testület csak október 15-én kezdik meg működésüket.

A törvény be nem tartásából származható kellemetlenségek elkerülése végett a cégbejegyzési hivatal figyelmezteti az összes ipari és kereskedelmi vállalatokat, tekintet nélkül arra, hogy be vannak-e jegyezve a törvénytől vagy sem, kérjék cégük bejegyzését még folyó évi október hó 10 napja előtt.

Kína buzája és lisztje vesz Amerikától. Washingtonból jelentik, hogy a Fehér Ház közlése szerint a kínai kormány folytatott gazdasági tárgyalások eredményre vezettek. Eszerint a kínai kormány az amerikai buza és lisztfelesleg nagy részét megvette a kínai katasztrófa éhínség enyhítésére. A kínai kormány egyelőre tízenöt millió bushel buzája és lisztje vételét, a vételárat pedig több évre terjedő részletben törleszti.

Kreugerék árdragítása. A temesvári gyufagyár, éppen úgy mint az ország többi gyára is, az ugynevezett luxuscsomagolású gyufadobozokat hozta forgalomba. Ezekben a dobozokban huszonöt-huszonnyolc száz gyufánál több nincsen, pedig a szerződés szerint a gyár legalább negyvenöt gyufaszálat köteles egy-egy dobozba csomagolni és a kereskedelemben bocsátani. Ilyen körülmények között, tekintettel arra, hogy a kikötött mennyiség fele hiányzik, a közönség tulajdonképpen nem három, hanem hat lelt ad egy doboz gyufáért. Hatóságai beavatkozást sürgetünk.

Vesztegzár alá helyezett hizlalda. A városi állategészségügyi hivatal felhívja a gazdákat és állattenyésztőket figyelmét arra a körülményre, hogy az A re a hizlaldában vesztegzár alá helyezték, az idegeneknek a belépést és látogatást szigorúan megtiltották. Az egészségügyi hivatal tudta nélkül nem szabad a hizlaldából származó állatot levágni, eladni vagy elszállítani. A vesztegzár alá helyezett állatok járlatait elkobozták és szigorúan tilos ezeknek újabb járlatot kiállítani. Ezzel kapcsolatosan a városi egészségügyi hivatal felszólítja a gazdákat és tenyésztőket, hogy mindennemű állatmegbetegedést büntetés terhe mellett azonnal jelentsenek be.

Gabonaárak magánárfolyama. A napterményárak a Dengi és Kleinmann gabonabizománvi iroda jelentése szerint a következők: hetvenkilenc kilógramos buza 220 lei, hetvennyolc kilógramos 200-205 lei, öttingeri 235 lei, takarmány árpa 225 lei, zab 250-260 lei, burgonya 160 lei, százkilónként. Fehér bab 5,30, lucerna mag 17, löbere

mag 19 lei kilónként. Az irányzat a buzában barátságos.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305,50. Párisban 15,20, Mai árfolyamok a következők: angol font 816, dollár 168, hollandi forint 67,35, dinár 2,99, francia frank 6,60, olasz lira 3,81, cseh korona 4,9950, német márk 40, osztrák schilling 23,69, zloty 19, svájci frank 32,80, belgas (ét belga frank) 23,46. A magyar pengőt nem jegyzik.

Mozi

Hangos mozik kérnek az erzsébetvárosiak. Az erzsébetvárosi polgárok egy küldöttsége járt tegnap Gróf Sorean Kornél dr. főpolgármesternél, akit arra kértek, tegye lehetővé, hogy az erzsébetvárosi városi moziban is hangosfilmkészüléket szereljenek fel. A város tanulmányozni fogja, különösen abból a szempontból, lehetséges-e a nyári mozikban működő gépeket az erzsébetvárosi és mehalai mozikba át-szerelni. Az ideiglenes bizottság a moziigazgatóság előterjesztése alapján legközelebb foglalkozik az ügy-gyel.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Előbb a Hanna, aztán a Panna. (Beszélő viganjáték.)

Erzsébetvárosi Doina mozi: Monte Cristó.

Forum mozi: Kieserlem a feleségem. (Beszélő filmperegett.)

Gyárvárosi Apolló mozi: A világ vége. (Beszélő film.)

Mehalsi mozi: A hazátlanok.

Szerkesztői üzenetek

Egy gyárvárosi olvasó. Szeptember 4-ről keltetett levelét, hogy a szegény Bojda József tanítónak kétszáz leit küldt, megkaptuk, de pénz nem volt benne. Eddig postalátványon sem érkezett meg.

Értesítem

az érdekl. szülők, hogy szeptember 15-én nyitom meg Temesvár legmodernebb felszerelésű és egyetlen Montessori ovodáját. Német-román tanítási nyelvű született román-német ovónő segítségével. Rhythikus torza kurzus. Lemérsékelt tandíj. Németné Miklós Betta, Dózsa-tér 4.

Értesítés

Tisztelettel értesítem a nagyerdemű közönséget, hogy a Józsefvárosban, Rózsa- és Szilágyi-utca sarkán levő tűzifa üzlet (volt Hestia fatelep) átvettem, ahol a mai naptól kezdve tűzifa, faszén, cement, gipsz, mész és más építőanyagokat kiárusítok. Kérem a nagyerdemű közönség pártfogását.

ALEXANDRU HEGEDUS

APPELTAUER, Temesvár IV., Fröbl-utca 8.

Állandó nagy raktár minden nagyságu

hordók és kádokban Gyárberendezések és raktárhordók speciális előállítás. Szolid árak! Elsőrendű kivitel

A próbírdetéseik

Alkalmazás

Házmasternek
felvétetik gyermektel-n házaspár ok-
tóber elsejére, lakások kiadóik Zim-
mermann, III., Teleky-utca 2, (2316)

Tanuló lányok
felvétetnek 'Jäger' női divatszalonba.
Belváros, Börze-utca 1. (Weisz palota
III. em.) (2323)

Gyermektelen házaspár
azonnali belépésre házmasternek fel-
vétetik. A férfi lehetőleg villany-viz-
vezetési szerelő legyen, az asszony a
háztartásban segítkezik, főzni tudók
előnyben. Cim a kiadóban. (2248)

Gyermekleányt
keresek egy 2 és egy 4 éves fiacskám
melé. Cimeket a kiadóba kérek. Meg-
bízható jeligére. (2245)

Allást keres

Fehérnemüvarrást
géphimzést, endliést, monogramo-
zást jutányosan válllok. IV., Bonnáz-u.
18. I. em. (2310)

Férfi-fodrász (leány)
aki most szabadult fel, megfelelő
szakudással Temesváron állást keres
IV., Ormos u. 2-b. ajtó 8. (2305)

Bármily munkát
sürgösen vállal, családja nyomorúsá-
gára való tekintettel öt gyermekes,
betegeskedő özvegynek egyetlen ke-
reső, 18 éves fűszerkereskedő segéd
fia. Megkereséseket szívességből to-
vábbit Grabler Árpád nyug. jegyző
Mehala Str. Csozca 20. (2308)

Németajku gyermekleány
komo'y, megbízható. — uri család-
nál azonnalra állást keres. — Cim a
kiadóban. (2311)

Lakás

Szoba konyha
éléskamra vízvezetékekkel október 1-re
gyermektelen házaspárnak kiadó. IV.,
Zrinyi-utca 15. (2328)

Belváros központjában
egy különbejáratu utcai szoba fürdö-
szobahasználattal 2 diáklánynak eset-
leg ellátással kiadó. „Uriház” jelige
a kiadóba (2173)

Modern garcon lakás
a Belváros szívében 1 szoba, előszoba,
fürdőszoba, teljesen különálló, — bu-
torozva is — azonnalra kiadó.
Cim a kiadóban. (2286)

Butorozott szobát
teljesen külön bejárattal okt. 1-ére
keresek, feltétlenül villamos megálló
mellett. Cimeket a kiadóba kérek
„Teljesen tiszta” jeligére. (2247)

Vendéglő és fűszerüzlet
lakással a Munkéstelepen (volt Ditt-
rich-féle) azonnali kiadó. Bővebbet
Alapítványi Pénztárnál I., Lonovici 1.
(2330)

Adás-vétel

20 leitől 80 leig
készíték csinos és modern házi és ki-
menő ruhát, kötényeket stb. Buda-
pesti szabás! Modern varrodal! Bara-
bás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Bra-
tianu) Uri u. 2. I. em. 2. (2252)

Családi ház
baromfitenyésztésre, esetleg tehén-
tartásra alka mas, eladó. Girona, Né-
meth-telép, Rékási-ut, kertésznel.
(2320)

A BUNDAGOMB

Izgató detektívtörténet.

Irta: Raggamby András.

(Vége)

— Kloroformos...?

— Az igen. Egészen biztos. A halottnak olyan nyugodtak voltak zisban érhetne a nem is tulnagy bicska szurása. És szó nélkül el-
vérzett. A barátod aztán kinyitotta az ablakokat, hogy az édeskés illatot kiszívja a hideg levegő, a kendőt eltávolította, az ágy környékét felforgatta, hogy végszükség esetén esetleg önvédelemmel is lehessen védekezni. Nagy róka, esküszöm, — de a gombot, meg a széttagosított órát mégse vette észre...

Méhes úgy hallgatta az öreg doktort, hogy még a száját is elfelejtette becsukni. Aztán elköszönt. Egészen meg volt zavarodva... Hiszen ezzel a vadászsapkással jó lesz nagyon óvatosan bánni, nem közönséges koponya az. Igy kicirkalmazni!... És micsoda összeköttetése lehetett az öreggel, hogy az szó nélkül engedte bejönni? És miért gyilkolt? Miért nem vitt el semmit?

Egészen sötét dolog... Valóságos rejtély...

A franciskánusok toronyórája bongó kongással veri az éjfélt... Méhes és bizalmasa: Bodonics detektív lassu léptekkel haladnak a Rózsadombon felfelé...

A rendőrség a délután folyamán már megéjtette a szemlét a tettesrel is a Levendula-utcában, az ajtókat újra lepecsételték, az őrszemet bevonták. A halálvilla nyugodtan alhat, majd a házmaster vigyáz reá.

Az éjszaka csendes és sötét. A hideg felengedett, a hó tocsogókban olvad, az eget szürkésfekete sűrű felhők borítják.

Méhes és Bodonics megvárják, míg az utcai rendőr megfordul éjszakai sétájában és zajtalan átlendüléssel már belül vannak a kerítésen. Lekuporodnak a szénleányó elé. A kis fenyőcsoport védelme mögött nyugodtan dolgozhatnak.

Bodonics betolja a kampós drótot a parányi nyíláson, egy ujjá meg éppen befér, hogy elhajltsa a drótot, aztán szuszogva ügyeskedik, hogy csak úgy érzés után elkaparintsa a kallantyut.

Egyszerre tompa huppanás a kert felől. Mint mikor valami nehéz test a mély hóra zökken. Méhes belemarkol Bodonics karjába, aki igyekezve huzza vissza a drótot.

Valaki közeledik...

Ajzott idegekkel, lehuzódva figyelnek egy pillanatig, aztán zajtalan kuszással bujnak el a ház-sark mögé. Ott lehasálnak a jég-hideg földön és izgalomtól fütve fülelnek... A szívük a torkukban dobog...

A valaki óvatos macskaléptekkel tart feljük. A szénleányónál megáll, hallgatózik, lekuporodik. Alig hallható rövid, enyhe zörejt és már el is tűnik a szemük elől. A szénleányón keresztül!...

Leheti! — villan Méhes agyába és visszarántja maga mellé az ugrás: kész Bodonicsot.

— Ki kell várni, — sugja remegve az izgalomtól — most oldódik a rejtély...

Minden perc egy örökkévalóság...

Végre halk kattanás, az éjszakai vendég óvatosan kilép, a nyíláson. Valami lapos csomagféle van a kezében. Azt leteszi maga mellé, lekuporodik és hozzálát a leányónyílás becsukásához.

Most!

Egy szempillantás és a két bajtárs már rárohan. Rettentő összefeszülés... Az ismeretlen baromi erővel védekeznek, érzi, hogy végsőre megy a tusa...

Méhes halántékát harsanó ökölcsepás éri, a hóba zuhan... Bodonics torkát két szörnyű marok ha rapófogója szorítja, elsötétül előtte a világ... Méhes vészszipja sikoltva sivit bele az éjszakába, már talpon van, átkapja az ismeretlen két lábát, a földre rántja, ráveti magát...

— Rendőr!!

Már Bodonics is rajta hever az idegen elzuhant testén...

Nagy csizmák huppogása... A rendőr...

A háromszoros tulerő diadalmas kődik. Az idegen lihegve, hörögve, moccanás nélkül szorul a földön...

— Kötelet! — zihálja Méhes az előtukkanó házmaster felé.

Pár pillanatot és megkötözve hever az éjszakai látogató. Méhes zseblámpájának fénye az arcába esik. Hőkölő kiáltásban tör elő a váratlan meglepetés:

— Császár!

— Kapitány ur!...

A fogoly dühtől tajtékozó tehetetlenséggel vergődve harapdálja szájaszélét...

Méhes most a csomagnak esik. Aktatáska... Színültig arannyal

és idegen valutával...

Méhesnek az eszébe hökken bankár szava:

— A tőzsde! A tőzsde!

És az eszébe szokken más is. Egy rettentő gyanu... A rejt kulcsa!...

Bodonicsnak lelkére köti a fi-
lyot, ő maga rohan az őrszoba.
Három rendőrt a villához ki-
hármat maga mellé vesz. Le-
Potyka-utcaiba!

... A fölriasztott Leheti Józ-
álmos zavarral hunyorgat. Mé-
egyenesen a mellének szegze-
kérdést:

— Mi is van azzal a bun-
gombbal?

— Csak semmi teketória! — h-
san a nagyágyu. — Éppen m-
fotuk le Császár kapitány urat

Leheti József térdei rogygan-
csuklanak össze. Már könyörög:

— Ó kényszerített... A töb-
ben, esküszöm, ártatlan vagyok

Csak a gomb, meg a sürgöny...

— Előre!

7.

Robog az autó a főkapitány-
felé

Méhes lüktető agyában fok-
fokra élesebben rekonstruálódik
szörnyü büntett lefolyása...

Császár a tőzsdén összeroppa-
Anyagi gondok szorítják. A r-
mélt gazdag házasság kilátástal-
a lány vonakodása miatt. De

pénz sürgős! Megtudja, hogy Gö-
gényi összerördült Calla Demeta-
rel. Megrendezi tehát az éjszaka-
sétát. Lehetivel lemetsetti a gor-
bot, a pincén keresztül észrevétl-
nül behatol. Az öreg ur már ág-
ban fekszik, de a jó ismerőst szív-
sen fogadja. A kloroformos kendo-
most az öreg arcára veti, meg-
gyilkolja az öreget, a gombot bel-
szorítja a kezébe, az órát vissza-
igazítja, a földre teszi, széttago-
sa, az ágy környékét összefogatja

az ablakot kinyitja, semmihez ne-
nyul, ahogy jött, nesztelenül táv-
zik...

Reggelre megérkezik a Lehe-
nagyresei veje által Nagykan-
zsán feladott távirat...

Görgényi nyaka köré tőkéletesi-
foródott a hóhér kötele...

A villában még másnap lezajl-
minder hatóságai formáság, a víz-
gálóbíró legfelsőbb majd csak ni-
pok mulva lép a lepecsételt la-
kásba.

Éjjel tehát be lehet újra hatol-
a kasszakules kéznél az asztal-
össze lehet szedni minden értéket
és a nagyszerű, gyors nyomozá-
után cseppet sem lesz feltűnő eg-
kis külföldi szabadság...

Léleketelakasztó, vérfagyasztó
rettenetesség!

... Méhes felháborodástól resz-
kető ajakkal vágja Császár szemé-
be a döbbenetes vádat...

Császár eltorzult arccal, össze-
szorított fogakkal, némán hallgat-
ja végig, csak a tekintete paráz-
lik szörnyüség gyűlölködön...

— És a telefon? Ki telefonált?

— szóval meg rekedten az ügye-
tes rendőrtanácsos.

A szemek kérdőleg fordulnal
Császár felé.

Császár verejtéktől csapzott ar-
cán fölényes, ördögi vigyorgás-
villan... De összeszorított szája
most is néma marad, mint a sír...

(Vége.)

Butorok
keményfahálószobák 12.000 leitől, e-
nyofászobák 5500 leitől, valamint egyes
buterdarabok olcsón csakis
R. WINKLER-nél
kaphatók. Gyárvaros, 2. villamos vég-
állomás. Bejárati Építőudvar-utca.

Sarokház
fűszerkereskedéssel 300 □ kerttel
Bessenyei telepen 125 000 leiert eladó
azonnal beköltözhető. Közlebbit Ipari
szindikátus I. Jenőherceg u. 20. (2294)

Antik szalonberendezést
megvételre keresek. Cimeket a ki-
adóba kér-k ár megjelöléssel „Kifö-
gástalan állapotban” jeligére. (2246)

Jókarban levő
külső-belső szárnyakkal ellátott 51
darab utcai ablak teljesen felva-
salva, üvegezéssel, valamint 1 darab
erkély ajtó kétszárnyu, szintén kül-
ső-belső szárnyakkal, felvasalva,
együttesen, vagy egyenként eladásra
kerül. Bővebbet a Makri-féle alapít-
ványi ház gondnokánál. Belváros,
Str. General Dragalina (Deák utca) 3.
sz. alatti Vojan-féle fodrász üzletben,
vagy pedig a belvárosi pör. kel. szerb
hitközség irodájában, Piata Unirei
(Dom-tér) 4 sz. alatt. (2332)

Különféle
Jól bevezetett vállalathoz-
pénzes társat keresek. Cimeket „Jó
megéltetés” jeligére a kiadóba kérek.